

POVSTALEC

MĚSÍČNÍK VYSOKÉ ŠKOLY KREATIVNÍ KOMUNIKACE

3
březen — 2017

Budoucnost je v kreativním průmyslu. My tě na ni připravíme!

Art director | Grafik | Spisovatel
PR manažer | Copywriter | Gamedesigner
Publicista | Account manažer | Animátor
Reklamní fotograf | Marketingový manažer
Filmař

www.vskk.cz

Dny otevřených dveří:
31. 1., 28. 2., 8. 4., 18. 4.,
23. 5., 5. 9. 2017

Václava Kaplického trápily čarodějnice, a tak si na ně pořídil masivní kladivo. Studentům Vysoké školy kreativní komunikace začal letní semestr, a tak si pořídili ještě masivnější kladivo na budíky. Marně. Semestr začal i přesto, a navíc léto se stále nechce dostavit. Ani jaro. A to už je důvod k depresi. Můžete se ovšem uklidnit, je tu další číslo *Povstalec*, které váš vesmír uvede opět do rovnováhy! (Ostatně jako vždy!)

Březnové číslo se vlivem různých okolností stalo z velké části dekadentním – ve zprávách si můžete přečíst reportáž Radky Jančové z exkurze na hřbitově, a pokud je ve vás také kousek duše toužící po bloumání nad hroby velikánů, doktor Burget bude jistě rád, když na další krchov vyrazíte spolu s námi. A abychom docílili oné vesmírné rovnováhy, najdete ve zprávách i radostnou novinu o návratu doktorky Kofránkové, která bude opět vyučovat dějiny. Vítejte zpět, paní doktorko! Prozradím vám také jednu zákulisní informaci, abyste se měli na co těšit. Zmíněná dvojice vyučujících chystá výlet za uměním do Vídně! Takže svačiny do batůžků, kinedryl, *Povstalec* na čtení v autobusu, a jede se!

Text *Klystýr, zubař a mrtvá želva* v sobě skrývá samotnou podstatu úpadkového uměleckého směru – převyprávěný román Jorise Karla Huysmanse *Naruby*. Pokud se mezi našimi čtenáři najde nějaký dandy, který s románem ještě nemá zkušenost, pochopí, o jak krásné věci přišel, a jistě vezme knihovnu útokem. Tak rychle! Kdo dřív přijde, ten dřív čte!

Tematickou, rozhodně ne kvalitativní, úpadkovost reprezentuje také Honza Mazanec ve *Filmovém okénku*. Ten se podrobněji podíval na letošní oscarové filmy a humor jeho článku *Otrokářem proti své vůli* je doslova černý.

Dobrá čeština jako by také tušila, jak bude naše březnové číslo vypadat, a tak vydala recenzi Lenky Hnilíčkové s názvem *Jak si prdí princezny*. Moudří již určitě tuší, že tato pohádka rozhodně není pro slabé povahy a éterické bytosti. Avšak i spolek s kostrou v logu (to už snad ani nemůže být náhoda!) vyrovnává vesmírné misky vah – fejtónek Barbory Podané o *Internetové jazykové příručce* vás s „nejabsolutnější“ jistotou pobaví.

Uklidnit se můžete zcela jistě i v *Umělecké příloze*, kde na vás čekají skvělé fotky Olgy Kalašové, jejíž soubor *Vcítění* znázorňuje pocity žen. Do literární části jsme zařadili texty Jolany Kohoutkové, povídku *Dnešní vrchol* a druhý fejtónek tohoto čísla *Vo koulích*.

(Jak jsem sliboval v předchozím čísle – v redakci se nám konečně podařilo zprovoznit internety, a *Povstalec* si tak už můžete pročit i elektronicky. Stačí si najít stránky vskk.cz, najet na *Knihovna a informační zdroje* a začít listovat. Tak na nic nečekejte a čtěte! Za každý den, který to neuděláte, zemře jeden huňatý králíček! Tolik k březnovému dekadentnímu číslu... Pokud vám začne *Povstalec* chybět dříve než za měsíc, samozřejmě nám můžete napsat na redakční e-mail.)

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
příjemné čtení přeje

Michal Beck
šéfredaktor

 mesicnikpovstalec@gmail.com

 Vysoká škola kreativní komunikace (@vskk.cz)

 Na Pankráci 420/54, 140 00 Praha 4 - Nusle

Měsíčník POVSTALEC (sídlicí v blízkosti Pražského povstání) byl založen v srpnu 2016 skupinou bývalých studentů zaniklé Literární akademie a současných studentů Vysoké školy kreativní komunikace. Cílem měsíčníku je přinášet čtenářům díla mladých tvůrců studujících VSKK a zařazovat aktivity na škole do kontextu širšího kulturního dění.

POVSTALEC
Číslo 3 | Ročník I.
Vyšlo v Praze 6. 3. 2017

Šéfredaktor:
Michal Beck

Zástupce šéfredaktora:
Nicole Rejčka Snová
Veronika Šaumanová

Redaktoři:
Jana Fleglová
Anna Hladká
Radka Jančová
Jan Mazanec
Barbora Podaná
Kateřina Segešová
Anna Štičková

Jazyková redakce:
Barbora Podaná
Nicole Rejčka Snová
Veronika Šaumanová
Anna Štičková

Fotografie:
Anna Hladká

Ilustrační doprovod:
Veronika Šaumanová

Grafická úprava:
Michal Beck
Veronika Šaumanová

Obálka:
Anna Hladká
Gabriel Uhlíř

Sazba:
Michal Beck

Technická redakce:
Jan Bláha

Spolupráce:
Dobrá čeština (www.dobracestina.cz)

Vydavatel:
Vysoká škola kreativní komunikace, s.r.o.

OBSAH března

11 Doktore, vyprávěj
Klystýr, zubař a mrtvá želva
(Joris Karl Huysmans)

12 Fejtónek
Co Příručky neodpustím

13 Filmové okénko
Otrokářem proti své vůli

14 Minirecenze

4 Ševel

Únorovej lobotox

6 Zprávy

8 Hrr na ně...!

10 Zbloudilá střela

Kdo zachrání českou scenáristiku?

16 Recenze

Jak si prdí princezny

(Jonáš Ovanul)

18 Slovo

MgA. Marian Beneš:

Zaoceánská depeše

22 Umělecká příloha

Jolana Kohoutková: Dnešní vrchol; Vo koulích

Olga Kalašová: Vcítění

36 Mimo barikády

Cesta (do Duende)

38 Anketa

40 Komiks

Jak to bylo s... 451° Fahrenheita!

40 Epigramy

ÚNOROVĚJ LOBOTOX

ÚNOR

Abych vysvětlila název únorovýho Ševele: Nemá to moc pointu. Paní rektorka prostě vymyslela nové slovo. Lobotox. Spojení lobotomie a botoxu (ti, kteří jí visí na rtech, chápou). Začátek letního semestru byl spíš ve znamení tý lobotomie. Naprosto zběsilej vodpich. Vizualové pobíhali zmateně po chodbách a hledali záhadnou místnost 111, ve který měli mít hodinu. Vypadali u toho podobně dezorientovaně jako já, když se snažím dostat přes ten odchytovej černej závěs u vchodu. Literáti mezitím vyměřili název pro novou společenskou místnost. Já osobně jsem pro *Šmajchlkabinet*, což je ale asi trochu perverzní vzhledem k tomu, že tam budeme i jíst. V potaz taky dost přichází *Gemainschaftsraum*, což je německej překlad, kterej nikdo nikdy nevysloví. A to je na tom

jakoby to vtipný, abyste věděli. Paní manažerco ale ty naše supr názvy moc nešmakují. Nicméně jsem ji koncem února potkala ve dveřích, jak valí nahoru mikrovlnku. Takže se *Gemainschaftsraum* už rýsuje!

Když už jsem u těch novinek, nešlo si nepovšimnout těch obchodákověch songů, který nám hrajou na chodbách. Abych pravdu řekla, dost mě motivují. Jen to slyším, nakupovala bych prací prášky jak utržená ze řetězu. Onehdá jsem se na chodbě rozpustila do gauče a četla si *Strukturu moderní lyriky*, abych byla jakoby chytřejší. A v hlavě mi jelo: „Na základě toho – kup si prací prášek – Baudelaire nazývá Květy zla – prací prášek – disharmonickým výtvořem – kup si prášek – můz konečnosti.“ Chytřejší asi nebudu, ale rozhodně budu mít fakt čistý hadry.

Výhodou kraválu na chodbách je kravál. Aspoň není slyšet to ukrutný ticho, když kolem vás prochází davy spolužáků z jinejch oborů a ani jeden nepozdraví. Chápu, jsme v tom baráku už tak dlouho, že prváci ani nevědí, jestli nám mají říkat „ahoj“, nebo „dobrý den“. Ale jedno usoplený neutrální „zdravím“ by mohli zvládnout. Musíme se mít přece rádi, když máme zase ty společný reklamní a komunikační hodiny! Mám takovýho tucha, že se na nich dozvíme zase spoustu novějšch informací. Třeba hned na první hodině KMK (ať už ta zkratka znamená cokoli) jsem zjistila, že Aida není opera od Verdiho, jak jsem si myslela posledních patnáct let, nýbrž model popisující proces fungování optimální reklamy. Nevstávala jsem ten den zbytečně.

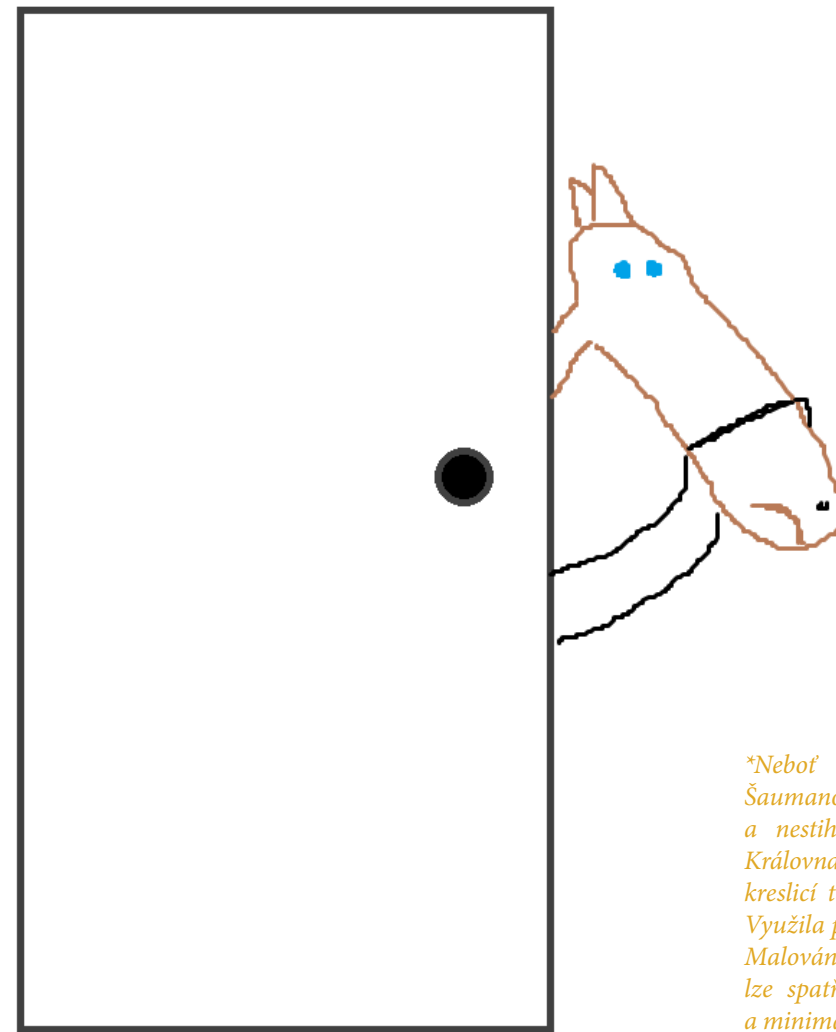
A když už se rejpu ve slovech, který neznám, tak už mi půl roku nejde do hlavy, co znamená sousloví vedle těch přísně střežených dveří ve třetím patře. Cartel Heesters. Tak jsem to konečně hodila do Googlu a našlo mi to jenom týpka, kterej se jmenuje Carl Hester, což je britskej teplej drezurní jezdec. To, že je teplej, není podle mě zas tak podstatný, ale teta Wiki má očividně neutuchající potřebu to sdělovat světu. Což mě přivádí k záhadě z minulýho čísla. Proč jen jedny dveře v celým baráku mají místo kliky kouli? Já osobně se přikláním k verzi, že to sousloví je šifra a vedení tam schovává tohodle koňarskýho vítěze olympiády. I s jeho koněm. Motiv je mi prozatím neznámý.

Což mi připomíná další urban legend. O nahatý holce z tý umčů fotky ve druhém patře.

Říká se, že denně s úderem půlnoci vyleze z obrazu a plazí se pozadu po schodech, stejným způsobem, jako je zachycená na té fotce. Prej tím chce upozornovat na práva žen, do kterejch by měla spadat i nahota na veřejnosti. Z moci mi svěřené vyhlašuju první duben dnem ženské nahoty. Celoplošně.

Už jsme zas na konci, takže je čas na rychlodrby. Tentokrát se nebudu pouštět do spolužáků, protože by mě už mohli začít mlátit na záchodě. Zašvelím si teda na druhým břehu. Paní rektorka mi už po prvním Ševelu sdělila, že tuhle školu nedostuduju, tak je to stejně egal. Takže! Doktor Šidák byl nějaký čas bez zubu, což dělalo přednášky české literatury ještě zábavnějšími. Bez té pé dvojky byly pro něj sykvavky docela výzva. Naštěstí nikdo neseděl v první lavici. Kámoš doktorky Bečkovéj prej

**Neboť ilustrátorka Povstalec Veronika Šaumanová emigrovala na Nový Zéland, a nestihla dodat ilustraci, rozhodla se Královna Ševele zužítkovat svůj mimořádný kreslicí talent a ilustraci zhotovila sama. Využila při tom profesionálního programu Malování a uměleckých postupů, ve kterých lze spatřovat prvky kubismu, dadaismu a minimalismu.*

prohlásil, že „*Hledání ztraceného času* je jediná kniha, kterou kdy fyzicky napadl“. Není mi teda moc jasný, proč paní rektorka chce, abychom to četli. S doktorem Burgetem jsme si udělali výlet do Winternitzovy vily, abychom vočihli funkcionalismus. Byla tam fronta jak na Hvězdný války, tak jsme se na to vykašlali a šli radši na hřbitov. A na školu se vrátila doktorka Kofránková, aby prváky učila Dějiny umění. Ze srdce jim přeju, aby je po cvičila stejně jako nás za dob Literární akademie. Kdyby někdo potřeboval před zkouškou neurolog, tak dejte vědět.

Pac a pusu
KRÁLOVNA ŠEVELE

Foto: Milan Hnitka

Studenti VŠKK poprvé švitořili

Švitoření, plánovaný cyklus přednášek, besed a autorských čtení, zahájili studenti 28. února rozmluvou s Michalem Horáčkem, který v minulém semestru vedl na VŠKK tvůrčí dílnu villonské balady. Vzhledem k jeho plánované kandidatuře na prezidenta se první Švitoření ubíralo především tímto směrem. V budoucnu plánují švitořící studenti oslovit profesora Fundu, který přednáší filosofii náboženství, spisovatele Jaroslava Rudiše nebo například

Michala Uhla, jenž se věnuje antropologii komiksu. Švitoření bude volně přístupné nejen obci VŠKK, ale i kolegům z ostatních vysokých škol, případně širší veřejnosti. Cílem je vytvořit příjemnou a zajímavou akademickou platformu mimoškolních aktivit VŠKK. Informace o dalším Švitoření se objeví na školní nástěnce, sociálních sítích a webových stránkách školy.

Jana Fleglová

Pedagogický sbor VŠKK se rozrostl o další doktorku

Historička Václava Kofránková se vrátila zpět na známou adresu, kde již dříve vzdělávala posluchače bývalé Literární akademie a vykonávala funkci studijní prorektorky. Nyní bude studentům VŠKK rozšiřovat znalosti v oblasti dějin umění a kultury. Její portfolio je však mnohem širší. Doktorka Kofránková je autorkou hned několika monografií. Aktuálně působí

v Historickém ústavu AV ČR. Mimo jiné se věnuje i popularizaci historie. Ale hlavně – miluje operu!

Jana Fleglová

Reportáž: Exkurze po pražském Smíchově

Foto: Anna Štírková

Původní plán navštívit Winternitzovu vilu, kterou postavil ve 30. letech funkcionalistický architekt Adolf Loos, se rozplynul, hned jak jsme spatřili návštěvníky, kteří zavile drželi místa v půvabném zástupu. Pokračovali jsme tedy na malvazinský hřbitov. Ten své jméno nese podle Tomáše Malvazy, vlastníka tehdejších pozemků. Byl navržen architektem Antonínem Barvitiem a vysvěcen Vincencem Švehlou roku 1876. Hned u brány nás dovnitř zvaly sluneční hodiny na raně barokním sloupu z roku 1675. Na samotném hřbitově jsme, pod neustálým dohledem tamních veverka, vyhledali místa posledního odpočinku spisovatele

Jakuba Arbesa, uměleckého šéfa Divadla Na zábradlí Petra Lébla či spisovatele a kreslíře Ondřeje Sekory. V samotném centru hřbitova jsme pak prošli kolem novorománského kostela pojmenovaného po patronech Smíchova – svatém Filipovi a Jakubovi. Polámaní a vymrzlí, leč o vědomosti obohacení, jsme exkurzi zakončili posledními slovy u hrobu legendy českého undergroundu Egona Bondyho. Na další blízká setkání krchovská se můžete těšit už ve čtvrtek (tj. 9. března). Pod vedením doktora Burgeta se podíváme na vysehradský Slavín. Veškeré studentstvo a učitelstvo je zváno přidat se k naší skromné výpravě.

Radka Jančová

HRR NA NĚ...!

Akce, které by vám neměly uniknout

Březen

Út
7

Kainarův český sen
Ústřední knihovna
7. března, 17:00

Zveme vás na „pořad k 100. výročí narození vynikajícího básníka, dramatika, hudebníka, textaře a překladatele Josefa Kainara. V první části programu zazní verše jeho milovaných francouzských prokletých básníků – Verlaina, Rimbauda, Baudelaira, ale i Villona. Ve druhé, hlavní části, následuje ukázka z Kainarovy poetické tvorby – *Krajíc, Vlak s vězni a Český sen*.“ Uměleckého přednesu se ujme Jaroslav Brendl. A to všechno prý za pěkných 40 Kč.

18
So

Dyzajn market
náměstí Václava Havla
18.–19. března, 10–19:00

Je to sice už tak trochu tradice, ale ani na ty by se nemělo v pozvánkách zapomínat: „Přes 200 českých i zahraničních dyzajnéřů, koncerty, divadla pro děti, autorská čtení, DJs, zajímavé workshopy, skvělé jídlo a pití. To vše bezbariérově a zdarma.“

A na to vše se určitě zajděte podívat na náměstí Václava Havla (tedy ten prostor pod Národním divadlem, kdyby ještě někdo z vás nebyl na relativně nový název zvyklý). Seznam designérů, program a další informace jsou zveřejněny na adrese www.dyzajnmarket.com, případně na facebookové události akce.

Út
7

Olena Husejnova: Komentář a překlady textů Marie Iljašenko
Café Fra
7. března, 19:30

Olena Husejnova je ukrajinská básnířka a textařka žijící v Kyjevě. Vydala sbírky *Otevřený rider* (2005) a *Superhrdinové* (2016). Její básně vyšly anglicky, rusky, polsky, slovensky a česky.

Marie Iljašenko se narodila v Kyjevě, v rodině s českými a polskými kořeny. Vystudovala rusistiku a komparatistiku. V roce 2015 vydala básnický debut *Osip mří na jih* (nominace Magnesia Litera za objev roku; nominace na Cenu Václava Buriana). Žije v Praze.

Obě tyto básnířky se společně setkají během jednoho z pravidelných úterních večerů ve Fra.

Čt
23

Žižkovská noc
Žižkov, různá místa
23.–25. března

Dnes již také tradiční klubový festival Žižkovská noc se už do povědomí pražských návštěvníků dozajisté dostal. Většina z nás si ho okamžitě spojí s hudebními projekcemi, někteří s divadlem, ale ne každý si pod jeho hlavičkou představí i literaturu. Literární sekce ovšem na letošním festivalu chybět nebude. Program najdete na webu www.zizkovskanoc.net.

Hrr na ně...! | 9
Po
13

Karel Pecka: „Je to přijatelné...“
Knihovna Václava Havla
13. března, 19:00

„Čtení z díla Karla Pecky, známého především jako autora románů a povídek z prostředí komunistických lágrů, v nichž strávil deset let života.

Pásmo sestavené z poezie, povídek, románů, publicistických textů a vzpomínek představuje Peckovo dílo, ve kterém se pokusil překročit postvězeňské trauma a zobrazil proměnlivost doby od konce šedesátých do počátku devadesátých let.

Promluví také Markéta Kořená, pásmo z Peckových textů přečtou členové Spolku Dobrá čeština.“

Jistě vám po přečtení pozvánky došlo, že účast na tomto večeru je povinná.

Pá
25

MINT: Weekend Market
Pražská tržnice
25. března, 9–18:00

„Od 4. března bude opět každý víkend proměňovat MINT: Weekend Market halu 13 v Pražské tržnici v pestré rejdiště plné designu, módy, delikates, dobré kávy a hlavně skvělé atmosféry.“ Pořadatelé dále na svých stránkách sdělují: „Chceme, aby Pražané i turisté měli alternativu k nakupování v obchodních centrech a aby byl český design dostupnější. Vybrali jsme si místo, které je samo o sobě zajímavé, a to Pražskou tržnici. Kromě toho, že sem Pražané chodí na jednu z nejlepších Pho Bo ve městě, se tu v posledních letech rozvíjí svěbytná kulturní scéna (Jatka 78, večírky v hale 36), a to nás baví.“

Podrobnosti snadno dohledáte na facebookové události březnové akce.

Barbora Podaná

KDO ZACHRÁNÍ ČESKOU SCENÁRISTIKU?

Anna Štičková

Od nového semestru vede dílnu scenáristiky na VŠKK Tomáš Baldýnský. Proslul především nadčasovými díly jako je *Zelený Raoul* nebo krátkometrážním filmem *Můžeme si pomáhat*. Psal také pro *Lidové noviny* a je autorem scénářů k několika sitcomům.

Ještě před zahájením výuky bylo zřejmé, že půjde o velkou věc. Studenti se nemohli vzpamatoval ze ztráty Michala Horáčka, který se i přes úspěchy svých studentů na poli villonské balady rozhodl kandidovat na prezidenta. Bylo proto nutné nahradit jej někým stejně významným. Už po první hodině je jasné, že se to povedlo.

Tomáš Baldýnský zahájil jistým tahem na branku. Vysvětlnil svým studentům, že scenáristika je báječné zaměstnání, které jim zajistí spoustu peněz, nehynoucí slávu a hromadu přátel, kteří je budou obdivovat. Zvláště některé to zaujalo. Aby studenti na uskutečnění tohoto plánu mohli začít okamžitě pracovat, rozdělili se do dvou scenáristických týmů a vrhli se do práce. Pro zvýšení efektivity Baldýnský přislíbil, že každý z týmů dostane svého

supervizora. Dojde k rozdělení ikonické dvojice Prušinovský – Kolečko a každý tým dostane jednu její polovinu. „Nejsme si úplně jistí, co nastane, až se tato nerozdělitelná dvojice rozdělí, ale doufáme, že to pomůže. Po seriálu *Trpaslík* jsme dospěli k závěru, že je to nejlepší řešení,“ vyjádřil se k tomuto kroku Tomáš Baldýnský. Studenti mají na následující hodinu přinést námět na svůj sitcom a Baldýnský na základě toho rozhodne, kdo z párů povede kterou skupinu. „Doufám, že mě to obohatí. V poslední době se cítím poněkud kreativně vymačkán, jako by někdo stiskl čudlík a já už nemohl tvořit. Je to hrozné,“ svěřil se nešťastný Petr Kolečko. Vyjádření Jana Prušinovského k jeho novému angažmá se získat nepodařilo, redakci zaslal jen následující textovou zprávu: „Nevím, co k tomu říct. Jsem na služební cestě a hledám odpovědi. S pozdravem Jan Prušinovský.“ Baldýnský nicméně slibuje, že rozdělení dvojice Prušinovský – Kolečko a jejich supervizní vedení nadějných skupin studentů české scenáristice pomůže.

Baldýnský dále na první dílně informoval, že vyjednal s generálním ředitelem České televize Petrem Dvořákem poskytnutí vzniklých scénářů České televizi, která se zavázala texty převést na televizní obrazovku. „Je to vynikající. Máme nedostatek kvalitních scénářů a já věřím, že studenti pod vedením nejlepších českých scenáristů odvedou nejlepší výsledky. Nebojím se, že by se tak nestalo. Už se moc těším na výsledek. A devátou řadu *Star Dance* budete moci sledovat na podzim letošního roku,“ uvedl v tiskovém prohlášení generální ředitel ČT Petr Dvořák. Tisková mluvčí České televize dodala, že výroba kulis už probíhá. Na otázku, zda nevádí, že ještě není jasné, o čem ony dva sitcomy budou, nereagovala.

Zatím nepotvrzenou informací zůstává obsazení režijních postů. Deník Blesk přinesl především informaci, že by se režie projektů mohli ujmout Jan Hřebejk a Miroslav Krobot. Oba jsou schopní a uznávaní režiséři, kteří mají za sebou spoustu úspěchů. Jan Hřebejk právě dokončuje svou trilogii *Zahradnictví*, ale vzhledem k tomu,

že premiéry jsou plánovány na letošní rok, je možné, že by jeho dalším režijním počinem mohl být jeden ze studentských scénářů. Hřebejk ve Studiu 6 na ČT24 prohlásil, že jeho „příští aktivity se budou týkat něčeho dobročinného“. To by na možnost režírování studentských scénářů mohlo přímo ukazovat. Stejně tak Miroslav Krobot má na letošní rok naplánovanou premiéru nového filmu, ale o jeho následujících záměrech není nic známo. „Hm, nevím.“ Komentoval zvěsti o dalším režírování Krobot.

Můžeme jen doufat, že se odpovědi dočkáme na jedné z nejbližších dílen Tomáše Baldýnského. Už teď to však vypadá, že do studentů Vysoké školy kreativní komunikace jsou vkládány velké naděje, že celý český televizní svět k nim upírá své zraky a doufá, že jej konečně obrodí.

PhDr. Pavel Šidák, Ph.D. převyprávěl román *Naruby* (1884) Joris Karl Huysmans

KLYSTÝR, ZUBAŘ A MRTVÁ ŽELVA

Převyprávět děj slavného Huysmansova románu (fr. *À rebours*, 1884) je úkol nesnadný. Román vlastně žádný děj nemá. Jeho hlavním hrdinou je Jean Floressas des Esseintes... ale jaký je to hrdina! Kultovní postava, ztělesněné dekadentní gesto, precitlivělý, nervosní potomek starého aristokratického rodu. V mládí hýřivý a bujný, v době, již román zobrazuje, chorobný, zemdlý, světem zhnusný, unavený, zhnusný a unavený (to je třeba opakovat). Aby se světu vyhnul, uchýlí se do ústraní, ukryje se v domečku v okolí Paříže, jež si vybaví s precitlivělým vkusem. Tu studuje staré tisky, starou latinu (je to jazyk přiměřeně delikátní) a kontempluje umění (ale pozor! ne ledasjaké; literatura, obrazy, hudba – ach, jaká nuda, jaká ohavnost, jaká ordinérnost! a tak si des Esseintes míchá podivuhodné parfumy, čti parfémy, a vzácné liqueury, čti likéry). Těž chová zvířátka. A ježto i zvířata jsou ohavnost a materiální ordinérnost, zvolí si mazlíka neběžného, želvu. Ale že i želva je ordinérní, posází jí krunýř diamanty. Želva, jak se dá čekat, chcípne. A tu je

des Esseintes šťastný: takto je pro něj existence zvířete zcela přijatelná. A kdo pořád čeká vyprávění děje, nechť je saturován několika pěknými momenty. První, když Jeana začnou bolet zoubky a on se plíží chodbou ku křeslu dentistickému (jedno z mála míst, kde se zdá, že to Huysmans nemohl myslet vážně, a kde se do textu vlamuje nejprve naturalismus, jež byl Huysmans ostatně původně zastáncem, a pak čistá komika). Druhý, když odpor ke světu vyústí v nemoc a des Esseintes musí být vyživován klystýrem (ó je, to se mu líbí). A třetí, když des Esseintes na konci románu opouští svůj azyl a kdy konvertuje – proč, to si sami přečtěte.

CO PŘÍRUČCE NEODPUSTÍM

Barbora Podaná

Pomáhá nám na každém kroku, při každé větě, ba každém slově nebo písmenku. Milujeme ji, uctíváme, každému doporučujeme, s oblibou citujeme. Je rychlá, jednoduchá a spolehlivá. Ano, mluvím o naší milované *Internetové jazykové příručce* Ústavu pro jazyk český AV ČR. A jistě mluvím z duše všem, kterým také tak oddaně slouží. Nicméně jsou tu věci, které *Příručce* prostě neodpustím.

Jeden z takových vroubků na cti si vysloužila svými radami ke stupňování adjektiv. Málokdo si dovede představit, jak jsem byla zklamaná, když jsem pro změnu pokárala kamaráda, jak že to mluví, když vystupňoval přídavné jméno *absolutní*, a on proti mně obratem použil mou vlastní zbraň. Měla jsem za to, že když má něco absolutní platnost, platí to prostě úplně všude a vždycky. Zjevně ne. Až když je platnost nejabsolutnější, můžeme být klidní.

Dejte si také pozor, pokud prohlašujete, že máte doma ideální ženu či ideálního muže. A hlavně jim to prosím už nikdy neříkejte, mohli by se ošklivě urazit. Sdělili byste jim totiž, že jsou na nejnižším stupni ideálnosti. Tedy úplně na dně, někde v bahně. A že jen úpěnlivě čekáte na někoho ideálnějšího a že vůbec nejšťastnější budete, až potkáte toho nejideálnějšího. Trojská Helena by s tím svým

ideálem krásy dneska těžko vyvolala nějakou válku.

Také bych vás ráda politovala, pokud jste po urputné snaze našli optimální řešení svého problému. Jistě jsou totiž někde tací, kteří našli optimálnější. A dokud nenajdete neoptimálnější, nemáte nejmenší právo se radovat. Že by svět reklamy a tržní soutěže kontaminoval i Ústav pro jazyk český? Už jen čekám, kdy v *Příručce* objevím slovo nejstoprocentnější.

A pak tu máme několik záhad. *Příručka* připouští stupňování přídavného jména *dřevěný*. Příklady jejich užití v obou stupních ovšem scházejí, takže si s výkladem musíme poradit sami. Pokud máme v kuchyni stůl s dřevěnou deskou a kovovými nohama a na zahradě stůl, který má i nohy dřevěné, můžeme nejspíš říct, že náš zahradní stůl je dřevěnější než ten jídelní. (To ovšem nevysvětluje, proč nesmíme stupňovat adjektivum *kožený*. Podobná situace by přece mohla nastat i s kalhotami nebo peněženkou.) Anebo tyto tvary mohou oficiálně existovat, abychom mohli pojmenovat přenesený význam slova. Pokud se člověk narodí s mizivým talentem pro ladné pohyby, a stejně se občas pokouší tančit, prohlásíme, že je dřevěný. Pokud se potká s někým, kdo má pro ladný pohyb talent nulový, může se mu s klidem

zasmát, že je ještě dřevěnější než on. (To však nevysvětluje, proč nám zakazují stupňovat adjektivum *levý*. Moje sestra je levá na míčové sporty, ale věřte, že já jsem daleko levější.) A záhada zůstává nevyřešena.

Také vám celá tahle stupňovací kauza připadá jako totální průšvih? Nezoufejte. Mohl by být klidně totálnější, věřte mi. Už mi zbývá se jen zeptat: naše nejmilejší doktorky, proč se tohle ve světě češtiny děje? Kdo to dopustil?

Fejtónek převzatý
z rubriky *Moje řeč*
webu *Dobrá čeština*.
Více na:
[www.dobracestina.cz/
basta](http://www.dobracestina.cz/basta)

OTROKÁŘEM PROTI SVÉ VŮLI

Jan Mazanec

Oscary, nejprestižnější udílení filmových cen, minulý rok zachvátila negativní publicita, když se ukázalo, že v hereckých kategoriích nebyli jiní nominovaní než ti bílé pleti. Aby tomu letos akademici předešli, zvolili preventivní strategii, fanouškům *South Parku* dobře známou jako „operace: kryjte se za negry“. Poprvé v historii Oscarů jsou v jedné kategorii nominovány tři afroamerické herečky. Je téměř jisté, že některou z nich také akademici ověncí zlatou soškou, ale odhadovat výsledky by bylo stejným šarlatánstvím jako pokoušet se o frenologické čtení z lebky mrtvého černošského otroka. K tomu se nesním...

Ne že bych si užíval tuhle roli zlovolného otrokáře. Nešvihám zde slovním bičem s vnitřním přesvědčením, ale máme-li sdílet s tou lůzou, s přehnanou politickou korektností, stejné prostory, je potřeba ve vesmíru nějak nastolit rovnováhu, protože jinak bychom taky mohli skončit v černé díře, v níž se oslavuje průměrnost. Ale už k samotným dámám. Jak si vedla Octavia Spencer ve *Skrytých číslech*, netuším. Film o třech geniálních černoškách, které navzdory době, předsudkům a přezíravým pohledům nakonec měly lví podíl na přistání Američanů na měsíci, jsem kvůli přemíře emocionálního nátlaku na mé zuhelnatělé srdce nedokoukal.

Naomie Harris byla nominována za svůj přepálený výkon v dramatu *Moonlight*. Ten vypráví o malém zakřiknutém černoškovi, který vyrůstá v ghettu s matkou-prostitutkou-narkomankou. Mentora mu dělá místní oduševnělý dealer, ve škole ho šikanují a navíc objevuje svou homosexualitu. Jestli tohle není dokonalé Frankensteinovo

monstrum, složené z nejprofláklejších tagů na IMDB, tak už nic. Film se snaží vyhnout teozovitosti tím, že mnoho z děje divákovi zatajuje a postavy sleduje zpovzdálí. Ale nesdílnost a nedořečenost dějových linek ve výsledku nesvědčí o kvalitách, nýbrž o tom, že film vlastně ani nemá co říct.

Ze tří hereček, které jsou součástí nominačního historického milníku, si své místo dokáže obhájit jediné Viola Davis ve zdaleka nejlepším snímku. Přestože si ve výborné adaptaci divadelní hry *Fences* větší filmového času pro sebe uzmula hlavní hvězda a režisér filmu Denzel Washington, který představuje navenek žoviálního, ale v úzkém rodinném kruhu despotického paličáka. Má-li nějaký film získat herecké sošky, jsou to právě *Fences*. A ne proto, že jsou v něm samí černoši. Ale protože na barvě pleti v tomhle příběhu vůbec nesejde.

Jonathan Nolan:
Westworld
USA,
2016,
10x60 min.

Co lidi dělá lidmi? Co je na nás podstatné a nezaměnitelné? Za odpověďmi se musejí diváci vydat skrze komplexní dějové linky do světa, jemuž návštěvníci neřeknou jinak než *Westworld*. Otázky po smyslu bytí, které si kladou nejen výtvoři tohoto perfektně vykonstruovaného světa, nakonec vyústí v mistrovsky promyšlený děj. Strůjce zůstává po celý čas v pozadí a vede figurky ve své hře k hledanému středu labyrintu. Příběh deseti hodinových epizod navíc doplňuje skvěle zpracovaný hudební doprovod.

Radka Jančová

Petr Borkovec,
Petr Krusha:
Hučící třpyt
Režie: Petr Krusha,
Studio hrdinů,
premiéra:
8. listopadu 2016.

Hučící třpyt byl zážitkem, který je třeba vstřebat. Bezprostřední odpověď na „Tak co, jak se ti to líbilo?“ by byla, že kdybych někomu dala sto pade za to, aby mě zmlátil tyčí, nemusela jsem kvůli tomu jezdit na Letnou. Až druhý den jsem konečně přestala mít záchvaty ze zničujících vizuálních a hudebních efektů, lidem zvyklým chodit do Karlína bych ale stále nedoporučila, všem ostatním ano! Jen teda nerozumím tomu, kde ve sbírce *Berlínský sešit* vystrachali tu pro epileptiky smrtelnou pasáž.

Kateřina Segešová

Shinji Takamatsu:
Nanbaka
Japonsko,
2016,
13x24 min.

Oddechová komedie z nejstřeženější věznice na světě potěší diváka hlavně barevnou animací a praštěným smyslem pro humor. Když se řeší, jak udržet vězně v klidu, obrazovku vyplní duhové zebří pruhy nebo růžové hvězdičky. Zhruba v půlce série se dostává i k nějakému dramatu, když jednomu z vězňů rupne v bedně a zničí skoro půlku areálu. Vězeň je přece jako morče. Ideální na pokusy. Ale zase to skončí onou počáteční šíleností. Protože zdrhat z basy je prostě sranda! A o tom *Nanbaka* je.

Blanka Polášková

F. Javier Gutiérrez:
Kruhy
USA,
2017,
102 min.

Trailer nenapovídá nic dobrého, výsledný dojem však není nejhorší. S knižní předlohou nemá ústřední postava Samara společného nic krom způsobu vraždění. Tvůrci se pokusili navázat na věhlas předchozích filmů jakousi jejich „motivickou syntézou“, a tak se postupně dozvídáme podrobnosti o Samařině matce. Největší novum však představuje hlavní kladná postava Julie. Té se nepodaří zkopírovat video na počítačovém souboru, což dává prostor pro variování obehnané zápletky.

Natálie Dočekalová

WayForward:
Shantae: Half-Genie Hero
Akční plošinovka,
herní konzole.

Tanečnice pravděpodobně z tureckých ostrovů je z padesáti procent džin, mění se v roztočilé potvůrky a hází vlasy tak mistrně, že tím každého omráčí. Jednou z jejích věčně poodhalených kamarádek je zombie, jiná si vypěstovala obrovského papouška tak, že ho soustavně krmila karamelami. Shantae zachraňuje mj. dívky nacucnuté kapříky, které zlovolný ještěr prodává jakožto mořské panny v oleji, jejím ústředním nepřítelem nicméně zůstává pirátka, jež namísto bikin nosí lebkou svého bývalého kapitána.

Nicole Rebeka Snová

Jonáš Ovanul:
Kdo si prdnul u dvora
Vydalo nakladatelství
Host,
Brno 2015,
40 stran.

JAK SI PRDÍ PRINCEZNY

Lenka Hnilíčková

Je zvláštní, kolik rozruchu umí takový prd způsobit, a to ani nemusí jít o hromotluka, kterého slyší půl náměstí, i takový ticháček, který donutí zadržet dech lidí v okolí sta metrů od vypustivšího červenajícího se jedince, vás dostane do rozpaků. Všichni vědí, že je prd mezi námi, ale nikdo o něm nemluví. A právě to se rozhodl změnit doc. MUDr. Jonáš Ovanul, CSc., přední český flatulolog, a proto napsal knížku *Kdo si prdnul u dvora*.

V jednoduchém příběhu se na oslavu sedmnáctých narozenin princezny Lenky mezi dvořany vplíží i pořádně hlasitý pšouk. Celý sál se pídí po tom, kdo ho vypustil. Byla to snad tlustá dvorní dáma? Sluha s jednohubkami? Pravdou je, že hřmotný prd se ozval ve chvíli, kdy se milý princ Joachim z Nuslí klaněl princezně Lence. Byl to snad on, kdo přivezl tento dar z dalekého království? Autor vystavěl z banální zápletky

napínavý detektivní příběh, protože nikdo nechce být ve společnosti usvědčen z takové nekalosti. Mezi dvořany se objevuje panika, když hrozí, že by někdo za narušitele označil právě jeho.

Docent Ovanul v doslovu tvrdí, že je potřeba popularizovat

Docent Ovanul v doslovu tvrdí, že je potřeba popularizovat téma prdění již od předškolního věku, kdy se děti poprvé ocitají samy v cizím kolektivu a prvně řeší otázku: pustit, či vydržet?

vat téma prdění již od předškolního věku, kdy se děti poprvé ocitají samy v cizím kolektivu a prvně řeší otázku: pustit, či vydržet? Knižka je určena dětem od tří let, proto nepřekvapí minimum textu, který je vysázen do bílých bublin, jež se nad ilustracemi vznášejí. Publikace tak působí jako komiks, což byl nejspíš záměr

vzhledem ke vzrůstající oblíbenosti tohoto žánru mezi dětmi. Detektivka se sice rozehrává na plných šestatřiceti stranách, ale na každé z nich se povětšinou vznáší jen kratičká věta psaná jednoduchým jazykem, a tak i malý čtenář přečte knihu jedním dechem.

Dojem komiksové knihy podporují i velmi zdařilé ilustrace Alžběty Göbelové, díky kterým si knihu otevřete po dočtení ještě několikrát. Jsou kresleny jemnou hnědou linkou ve světlé barevnosti, takže jako celek působí velmi vzdušně, a navíc její obrázky skrývají spoustu vtipných detailů, jež pobaví i dospělého čtenáře. Například když se mezi dvořany schovává i zelený mimozemšťan, který se zřejmě nepřišel ucházet o ruku princezny, zato se na oslavě moc rád nají. Malý čtvercový formát knihy na první pohled trochu připomíná dětské leporelo, což je rovněž vzhledem k primární

cílové skupině čtenářů ku prospěchu.

Po rozluštění záhady – „Kdo si prdnul u dvora?“ – přidal Ovanul krátký doslov pro děti i rodiče, kde vysvětluje, co jej k napsání knihy vedlo, a zevrubně nás seznamuje s oborem flatulologie, kterému se věnuje. Záhadou ovšem zůstává, kdo se skrývá pod pseudonymem Ovanul. Veliká škoda, že se autor neukázal ani na Světě knihy, kde ilustrátorka vedla animační dílnu u příležitosti kampaně Rosteme s knihou. A tak se ani zde skutečná identita experta na prdění neodhalila.

Ale ať už je autorem kdokoliv, dokázal z textu, který sám primárně označuje za poučný, udělat krátký literární počín pro celou rodinu. Po přečtení rozhodně doporučuji detailní prozkoumání jednotlivých celostránkových ilustrací, v nichž postupně odhalíte ukryté vtipné vedlejší scénky, jež mezi sebou postavy v kresbách hrají. Pokud v sále plném dvořanů odhalíte nápadné podobnosti s vaší vlastní rodinou, není to náhoda. Prdí přece všichni. Dino-sauři, opice i princezny.

Recenze převzatá
z rubriky Dobrá kniha
webu Dobrá čeština.
Více na:
[www.dobracestina.cz/
basta](http://www.dobracestina.cz/basta)

MgA. Marian Beneš

Ateliér
fotografie
a audiovize
Dílna
k bakalářské
práci

**Vedoucí Katedry
vizuální tvorby**

Foto: Olga Kalašová

ZAOCÉÁNSKÁ DEPEŠE ZAOECÁNSKÁ DEPEŠE

Asi jste také zavaleni nikdy nekončícím množstvím elektronických zpráv, upozornění, dotazů, nabídek a dalšího digitálního informačního obsahu. Přívalem, který je obtížné průběžně třídit, natož pak zpracovat. Mnohdy je úspěch jej alespoň zaregistrovat a nepřehlédnout. Je to jako ve světě plném plevelu, který obrůstá ze všech stran a proti kterému se nelze ubránit. Elektronický smog, který plní naše počítače, tablety a telefony, se zdá být neúnosný, a přece nás nutí být neustále nablízku. Je to všeobíhající nutkání, které nám brání tento pseudosvět alespoň na okamžik opustit a věnovat se tomu podstatnému – naší tvůrčí práci. Přesto lze v té stále vršící se hromadě informací najít čas od času kousek zprávy, která stojí za pozornost a zaslouží si z té kupy vytáhnout.

Před pár dny jsem v došlých zprávách zaregistroval fotografii mně důvěrně známého autorského stylu. Ačkoli je portrétní fotograf Martin Schoeller původem ze sousedního Německa, seznámili jsme se před patnácti lety v New Yorku, kde Martin už mnohem dříve trvale zakořenil. V době našeho setkání začínal být uznávaným autorem portrétů význačných osobností, jeho hvězda však měla každým dalším rokem zářit o poznání více. On sám dnes patří mezi tzv. celebrity, jak se tak trochu módně říká. Navzdory lehce pejorativnímu nádechu, který alespoň ve mně tento termín vyvolává, je třeba říci, že to Martin dokázal v profesní oblasti dotáhnout nesmírně daleko. Ze setkávání mi utkvělo několik momentů, jako například sympatická oslava nového roku v jeho studiu v dolní části Manhattanu, ale ještě více mi v paměti zůstala nezapomenutelná příhoda, kterou mi vyprávěl u jednoho z „drinků“ na malé, rostlinami obrostlé terásce... „Pro titulní stranu jistého časopisu jsem měl nafotografovat kalifornského guvernéra (pozn.: ano,

toho, který se proslavil zejména jako neohrožený hrdina hollywoodských akčních filmů). Na vyfotografování jsem měl jen pár minut, víc mi „Arnie“ věnovat nemohl. S předstihem jsme s asistentem vystoupali na střechu předem vybrané výškové budovy, místa fotografování. Jako obvykle jsme vytvořili tři scény. Jednu pro zakázkový portrét na titulní stranu, druhou, která reflektovala styl, kterým se jako autor profiluji, tzv. Close Up, a ještě třetí, doplňkovou, více konceptuální. Přesto, že o čas se hraje téměř vždy, je důležité, abych z daného momentu obrazově vytěžil co nejvíce. Při stavbě venkovního ateliéru mne napadlo, že by mohlo být hodně zajímavé, kdyby v záběru byla za guvernérem vidět helikoptéra. Měl jsem necelou hodinu do příchodu stěžejního aktéra, a tak jsem začal žhavit telefon. Bohužel, z finančních důvodů nedala produkce mému nápadu zelenou. Já to nevzdal, zavolal jsem na letiště a po několika přepojeních jsem se domluvil přímo s pilotem. Protože manévr přistání helikoptéry na střeše a její následný vzlet by spotřeboval nepřiměřené množství paliva, což by se odrazilo v ceně, dohodli jsme se, že pilot záběrem pouze proletí. Pravda, byl to trochu nervák, času bylo málo a já věděl, že hlavní hrdina přijde za okamžik. Nakonec všechno klaplo, ne na minuty, ale na vteřiny. Fotografii jsem pořídil a helikoptéru zaplatil samozřejmě ze svého. Důležitý je pro mne výsledek...” Tento příběh mi v hlavě zůstal jako vzor mimořádného odhodlání v mé profesi a nezměrné vůle a zanícení věci nevzdávat, ale udělat za každou cenu maximum. Je to příklad, kdy se prostá realizace zakázky přetaví do dychtivosti posunout očekávané, s cílem přijít s neočekávaným. Od té doby nafotografoval Martin Schoeller portréty mnoha osobností politické, herecké i výtvarné scény: Bill Clinton, Jeff Koons, Robert De Niro, George Clooney, Johnny Cash, Clint Eastwood, Philip Seymour Hoffman, Meryl Streep. Do výčtu patří také právě odstoupený, ovšem už i aktuálně zvolený americký

prezident, a také všechny ostatní známé tváře, které vás napadnou... Martinův životní příběh měl ovšem ke scénám jako z našlehaného amerického filmu daleko. Podařilo se mu prorazit až na druhý a velmi houževnatý pokus, kdy se dostal do ateliéru slavné Annie Leibovitz.

Proč to ale celé vyprávím? Vlastně bych to mohl uzavřít tím, že to byla z hlediska profese ukázková a trochu nostalgická vzpomínka na obratnějšího a mnohem uznávanějšího kolegu. K tomu podstatnému se ale, zjevně trochu zdlovavě, teprve blíží. Všechno se mi to vybavilo proto, že odkaz oné jinak obvyklé e-mailové zprávy, kterou jsem zmínil v úvodu, vedl na server věnovaný aktuálnímu dění ve světě fotografie a k rozhovoru s Martinem. Bylo to znamení, protože v poslední otázce se redaktorka Coralie Kraft zeptala Martina, jestli by měl nějakou radu pro mladé fotografy. Odpověď zněla: „Samozřejmě. Vypněte své telefony a počítače! S nimi dobré fotografie nevytvoříte. Originalita vychází ze zkušenosti a z lidí okolo nás – z naší vzájemné interakce

a z osobních propojení, nikoli z počítačů a telefonů. Důležité je tvořit a produkovat velké množství práce. Je mnohem užitečnější stále a neúnavně fotografovat než trávit dny před obrazovkou pozorováním a zkoumáním práce jiných. Neztrácejte tím čas. To vede jen k poznání, že všechno už bylo uděláno. Vyjděte raději na ulici, ale současně si pečlivě ujasněte, co chcete obrazově zpracovávat. Vystupte ze své komfortní zóny. Dnes je fotograf každý, ale je důležité být jiný, originální.“

Poslední věty mi promluvily z duše. A proto: vzdejme se všech – nebo alespoň některých a alespoň na okamžik – lákavých osidel současného elektronicky prosítovaného světa a pojďme se zabývat tím, co nás pojí dohromady. Pojďme tvořit!

Marian Beneš

„Vzdejme se všech — nebo alespoň některých a alespoň na okamžik — lákavých osidel současného elektronicky prosítovaného světa a pojďme se zabývat tím, co nás pojí dohromady. Pojďme tvořit!“

Foto: Olga Kalašová

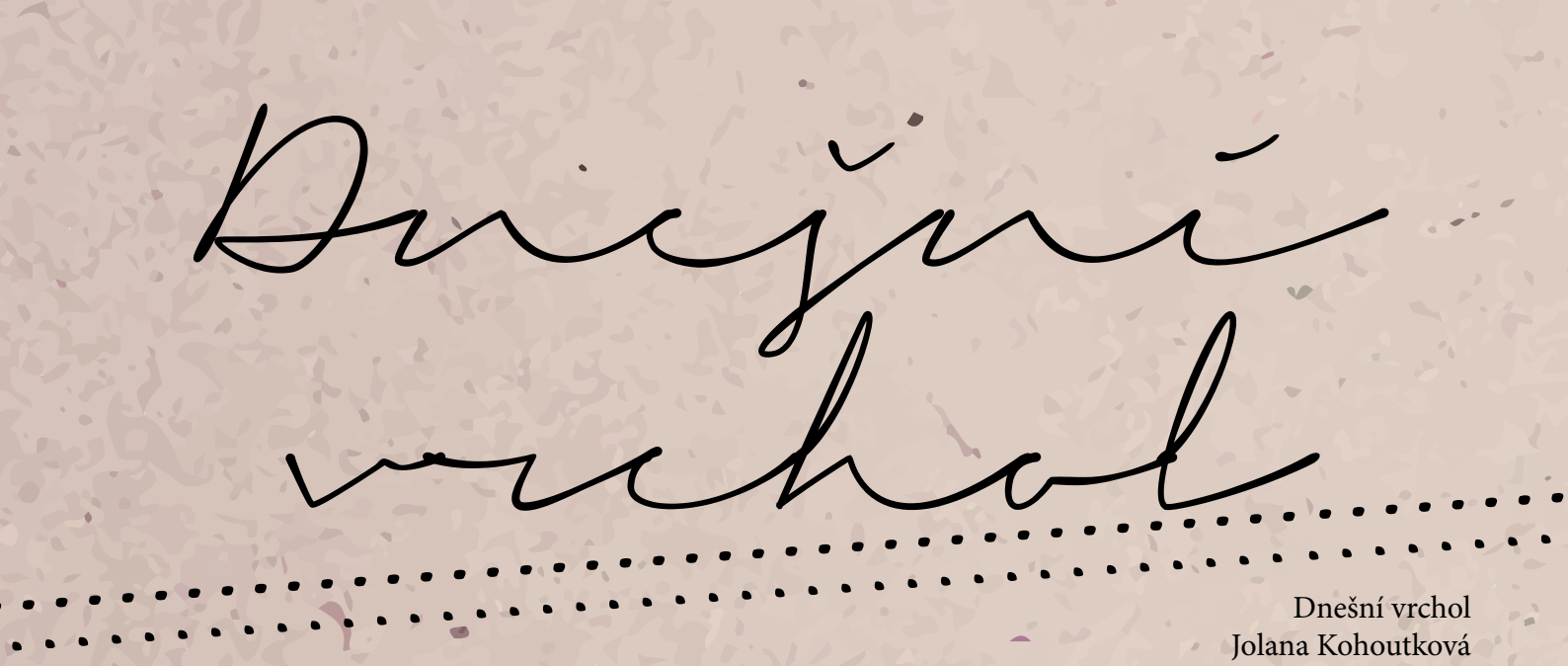
Marian Beneš (*1975) absolvoval obor fotografie na pražské FAMU. Je specialistou na náročný digitální design, ve své práci úzce propojuje fotografický obraz a následnou počítačovou postprodukcí. Díky Fulbrightovu stipendiu studoval na International Center of Photography v New Yorku, kde také působil jako vyučující asistent, mj. pro oblast editace digitálního obrazu. Pracoval v několika fotografických studiích v USA. Je držitelem mnoha tuzemských i mezinárodních cen (Fotografická publikace roku: Fujifilm Euro Press Photo Awards; American Photography; Czech Press Photo; Czech Grand Design; PDN Photo Annual Award; FEP European Fine Art Photograph of the Year Award). V roce 2009 byl oceněn Federací evropských profesionálních fotografů v Bruselu a získal titul QEP (Qualified European Photographer). Kromě samostatných výstav se zúčastnil i několika desítek výstav skupinových doma i ve světě. Je zastoupen ve sbírkách galerií, institucí, organizací i v soukromých sbírkách. Od roku 2010 je členem správní rady Asociace profesionálních fotografů ČR a od roku 2012 jejím viceprezidentem.

Kromě vlastní autorské tvorby a zakázkové práce se věnuje přednáškové činnosti, organizaci výstav, je členem odborných komisí a porot, angažuje se jako vedoucí v řadě tvůrčích studentských projektů (mj. kalendářů spol. Mitsubishi Motors, mezinárodních soutěží pro posluchače uměleckých škol Young Creative Chevrolet, celoevropských soutěží pro mladé tvůrce pořádané Federací evropských fotografů — FEP Emerging Talent Award). Úzce spolupracuje s prof. Miroslavem Vojtěchovským (např. dlouholetá spolupráce se Škoda Muzeem).

umělecká příloha

Jolana Kohoutková
-Druhá vichol,
Vo koulích
Alga Kalajová
- Věstění

Dnešní vrchol
Jolana Kohoutková

Betonové schody nesly známky dřívějšího malování stropů na bílo. Stěny podél byly do tří čtvrtin žluté a nalakované, takže pod prsty příjemně chladily a hladce se posouvaly. Každý úsek měl osm zvednutí nohy navíc. Do patra vedly úseky dva. Cesta na vrchol tedy čítala sto dvacet osm schodů.

Přestože drtivá většina časopisů pro ženy nabádala čtenářky k vystoupení z tramvaje o jednu zastávku dřív, aby zpevnily povislé zadnice, dámy zásadně jezdily výtahem, snad aby měly pořád co zpevňovat. S muži to nebylo nikterak jiné, výtah nepoužívali jen ti z prvních dvou pater a zapřisáhlí členové antivýtahových sekt, kteří stejně pod rouškou tmy občas zhřešili. Schodiště bylo úsekem nemusímsešnikýmbavit. Ale to nebyl jediný důvod, proč se na střechu vydal po schodech. Měl rád, když si dobré věci dávaly načas.

Železný žebřík by nepředstavoval žádnou obtíž, kdyby nebyl přidělán ke zdi až v notné vzdálenosti od země. Pokaždé, když se po něm snažil vyšplhat a před vyšvihnutím se se zapíral nohama o protější stěnu, uvažoval nad tím, jak to asi dělají dělníci s nadváhou. V jeho okolí se totiž podle něj pohybovali výhradně dělníci s nadváhou. Přičítal to jejich rohlíkovým svačinám. Nadzvedl levou rukou plastové okno výlezu na střechu, ale to vzápětí s dutým bouchnutím odřízlo činžovní chodbu od přívalu čerstvého jara. Když zvednul paži, spodní okraj saka se mu přirozeně povytáhnul přes zadní kapsu džínsů a on se lekl, že mu vypadne úzká kniha v ní zasunutá. Když prsty na levé ruce nahmatal její okraj, s klidem odsunul poklop a vylezl na střechu.

Barvy vnějšího světa byly nejjasnější za celý jeho život, jak se mu zdálo. Možná jim jen přičítal větší váhu, jak to povětšinou dělal se vším. Sundal si sako, aby si mohl svléknout svetr a poté se na něj posadit a sako si znovu obléct. S pohledem upřeným na mírně se třesoucí pravou dlaň zkřížil nohy a vytáhl z kapsy kalhot knihu. Aniž by se na ni podíval, položil ji před sebe. Zapálil čestrfíldku, původně zastrčenou za pravým uchem, a rozkašlal se. Nekouřil. Jen měl pocit, že je výraznou tečkou za jeho celkovým vzezřením. Chvilí nechal myšlenky volně se míhat za otevřenýma očima, jako by čekal na tu správnou. Z ledabylého existování ho vytrhlo vlastní cizí uchechtnutí. Vytáhl tu knihu přece z kapsy. Z kalhotové kapsy. Z kalhot. Jak podvědomě trefné. Měl Majakovského Oblak v kalhotách. Napadlo to někdy někoho? Číst Sen noci svatojánské 24. června? Kolik severoitalů četlo Smrt v Benátkách? Zatřásl hlavou, aby se těchto nápadů zbavil, najednou se mu zdály příliš zbytečné, než aby nad nimi přemýšlel. Bez dalších obtíží dokouřil cigaretu a položil ji vedle sebe, aniž by ji uhasil. Vstal a přiblížil se k okraji budovy. Netečný život dole neměl nic společného s jeho nápadem. Byl mu tak vzdálený jako ledově tmavé oceánské dno.

Posadil se na nízkou zídku, která oddělovala pevnost pod nohama od neomezeného, nijakého vzduchu, zády ke knize a vyhaslé cigaretě. Zapřel se dlaněmi do cihel, které ve společnosti všudypřítomného betonu působily poněkud rušivě, a nadzvedl se. Nebyl příliš silný, stehny se pořád trochu dotýkal zídky, ale jeho síla mu stačila na to, aby si představil, co by se stalo, kdyby se jen o kousek

posunul dopředu a nechal jednu z dlaní, obyčejně tu více se třesoucí, sklouznout po okraji. Na jak dlouho by asi přerušil každodenní tok úkonů a všedního opakování si seznamů Conakoupit? Před pár dny prohodil pár slov s novými sousedy, takže možná na déle než by tomu bylo před týdnem. Ale tady se bavíme o minutách, pokáral sám sebe. Všechno, co dělal, dělal pro sebe. A na dobré věci se vyplatí si počkat. Musí si sehnat novou cigaretu. Otočil se zády ke skoku a rozhodl se, že si toho Majakovského konečně přečte.

Va
koulích

Vo koulích
Jolana Kohoutková

Když jsem se přistěhovala do Prahy, byla jsem naprosto šokována, že každý ví, že su z Moravy. Záhy jsem pochopila, že když řeknu, že „su“, su hned jasná. Co jsem ale nepochopila nikdy, bylo, proč si Pražáci myslí, že druhá osoba singuláru slovesa být zní „suš“. Čím dál tím častěji jsem byla nucena čelit dalším otázkám, na které jsem neznala odpovědi. Už jsem byla zvyklá, že severní Morava je pro Prahu místem, kde nemáme nic než slivovicu (tj. slivovici) a medvědy (žádní medvědi tam nésó, jak by řekl můj děda z Valašska). Ale pokaždé mě překvapilo, kolika slovům v Čechách nechtějí rozumět.

Počkám tě tady.

- Počkám tě?

Zkama jede osmnáctka?

- Zkama?

Oni si myslíjou, že když jíjou zdravě, nehřešíjou.

- Myslíjou? Jíjou? Nehřešíjou?

V psané konverzaci to taky není snadné. Nepiš tak spisovně, je to asexuální. Jenže Pražákovi ne-vysvětlíš, že to není žádná záměrná gramatická správnost. Že prostě pocházíš z oblasti, kde protetické „v“ nemá šanci, a proto slova jako voko a vohlíct nám nejsou lastní. Teda pardon, vlastní. Z míst, kde nikdo neříká vid' a hele. Z končin (nebo začátků), kde málokdo říká máma a táta a naší mamě to nevadí, s tatou s tím problém nemají. Působíme trochu exoticky, když nám někdo zavazí nebo místo sešívačky používáme kancelářského koně. Nebo když musíme povysávat. Pražáci to berou trochu luxusněji, tak raději luxují a ještě si představují, jak někde visíme.

Našinec tak musí být značně odvážný, chce-li hrdě čelit svými moravismy nemoravské realitě. Taky musí být leckdy shovívavý. Je třeba zvláštní, že každému pečivu se v Praze říká houska. Musí být opatrný a nechtít po Pražákovi, aby mu vyndal z pouzdra strouhátko. To může nastat tuhá situace (tady se neúspěšně pokouším o vtípek s podobností slov tuha a tuhá, aby bylo zřejmé, že chci vytáhnout ořezávátko z penálu). Fakt používáte výraz penál? Penál a bačkory. Vtipné. Já už naštěstí pochopila, že když řeknu o nějakém muži, který projde kolem, že byl šikovný, musím dovysvětlit, že skutečně nevím, jak moc je zručný, jen jsem chtěla vyjádřit, že to byl pěkněj, chlap. O slovech jako lozit nebo rozglábit raději pomlčím. Nejradši mám ale ten s vánočními ozdobami.

„... vánoční baňky.“

Salva smíchu.

Druhá salva smíchu.

„Baňky?“

Třetí salva smíchu.

„Vy tomu říkáte vánoční baňky?“

X. salva smíchu.

„To si věšíte na stromeček chemické náčiní jako?“

Přestala jsem počítat salvy, a když jsem se přes smích konečně dostala ke slovu, musela jsem se ptát, co si na stromeček teda věší Pražáci? Dostalo se mi udivené odpovědi: „No přece koule!“

No, já myslím, že všichni Moraváci teď víjou, co si mají představit.

Jolana Kohoutková

II. ročník, Literární tvorba

O díle:

Vždycky jsem si připadala tak trochu divná, že je pro mě i písmeno zatíženo nějakým významem. A tak jsem se jala řešit to psaním. Ne že bych si přestala připadat divná, to zas jako prr, ale jak jinak se vyrovnávat se světy, které potkáváme vně i uvnitř nás? Ale abych zas nedělala chytrou, musím přiznat, že jsem vývojově pramálo postoupila od třináctky, která doma v slzách píše básničky, protože *jaké větší přání by člověk mohl mít? Spát, zemřít, nebýt.* Ale už moc nebrečím, mám pak fleky na obličeji. A taky jsem zjistila, že jde psát i z legrace. Většinou se bavím sice jen já, ale třeba se teď zasměje i někdo jiný.

Vcítění

Vcítění
Olga Kalašová

2. Žena dvou tváří

3. Úzkost

4. Smutek

5. Žena na roztrhání

6. Nový začátek

1. Srdce – Obvaz je znak ran, které se hojí, a i přes to je žena vždy ochotna se otevřít a nabídnout své srdce pro ty, jež miluje.

2. Žena dvou tváří – Odlišné stránky ženy. Určité „tváře“ žena nastaví určitým lidem, aby uchránila sebe, svou důstojnost či svoje ego.

3. Úzkost – Někdy, když nás něco zraňuje, tak nás to ničí. Praskliny naznačují, jak máme občas blízko k tomu se rozpadnout.

4. Smutek – Když jsme nejvíc smutné nebo zraněné, nedáváme to na sobě moc znát, skrýváme to v sobě a jen ty nejvšímavější nám to poznají na očích.

5. Žena na roztrhání – Většina žen je velmi často zaměstnávána buď rodinou, nebo prací, s tímto přichází pocit, jako by se o nás všichni přetahovali. Určitě stejný pocit platí, když je až přespříliš žádoucí. Je na hraně pozitivní a depresivní nálady, může působit lichotivě nebo způsobí velký tlak na ženu, který na ni má špatné následky.

6. Nový začátek – Pohled naznačuje ženu smíšených pocitů: odhodlání, strach, připravenost apod. Je to žena, která je připravená v rámci možností se posunout do jiné fáze života.

Olga Kalašová
I. ročník, Fotografie a audiovize
O díle:

Ve většině z nás je aspoň část extroverta, který má potřebu ventilovat své myšlenky, nápady a pocity. Není snadné je vyjádřit, natož pro někoho, kdo není kamarád se slovy stejně jako já. Navíc jsem spíš vizuální typ člověka, je mi tedy mnohem bližší vyjadřování v obrazech. Původním plánem bylo malování a kreslení, jenže tato technika nebyla pro mě dostačující, nebo spíše moje ruka nezvládla vykreslit přesně moji představu. S objevením fotoaparátu a kouzla fotografování se změnilo všechno. Má extrovertní část osobnosti dostala volnost vyjadřování prostřednictvím fotografií. V souboru *Vcítění* jsem se právě pokusila vyjádřit pocity ženy a přiblížit je hlavně mužům.

CESTA (DO DUENDE)

Veronika Šaumanová

Duende
Karoliny Světlé 277/30,
Praha 1 - Staré město
Po – Pá 13h – 00h
So 15h – 00h
Ne 16h – 00h
Espresso 35,-
Pivo 32,-
Utopenec 59,- / Polévka 43,-
Wi-Fi/Kuřácká

Píše se rok 2017. Prahu pokrýl silně toxický sníh a zachvátily ji kruté mrazy. Populace města vymírá.

Přeživší Pražané se scházejí na posledních pár místech, která nabízejí ty nejvzácnější suroviny – kafe, pivo a utopenec. Jedním z těchto míst je Duende, které i přesto, že sídlí v centru města, má překvapivě vlídné ceny, a to dokonce i v těchto krušných časech.

Když se vydáte temnou uličkou Karoliny Světlé, poznáte Duende podle červených

dveří a okenic. V létě odhadnete lokaci baru už zdálky, protože jsou všechna okna otevřená

Duende je místo ve večerních hodinách věčně zalidněné, zdá se však, že popírá námi známé zákony fyziky. Ve chvíli, kdy si totiž myslíte, že se do lokálu už přece nikdo další vejít nemůže, se v místnosti objeví pár dalších židlí, lidé se pošoupnou a voilá – sedíte.

(a provzdušňují jindy zakouřený podnik) a ulicí se tudíž nesou

útržky hovoru a veselí. Dovnitř s sebou můžete vzít svého psího společníka, pokud vás ještě kruté okolnosti postapokalyptické doby nedonutily k jeho zkonzumování. Ve chvíli, kdy otevřete dveře, vás překvapí hned několik věcí – jak je to tu plné, hlučné, zakouřené a živé.

Duende je místo ve večerních hodinách věčně zalidněné, zdá se však, že popírá námi známé zákony fyziky. Ve chvíli, kdy si totiž myslíte, že se do lokálu už přece nikdo další vejít nemůže,

se v místnosti objeví pár dalších židlí, lidé se pošoupnou a voilá – sedíte. Sedíte a kolem sebe slyšíte množství hovorů, některé v češtině, jiné v angličtině, jejichž téma se pohybuje od základních tipů na přežití, po probírání básníků českého undergroundu a důležitosti nonsensové poezie pro dnešní, minulou a budoucí generaci (tedy pokud ještě nějaká bude).

Výzdoba podniku je, jako dnešní doba, poměrně chaotická. Jakoby se snažila zachytit padlé symboly zmírajícího světa: obraz Panny Marie, japonský plakát

na film s Johny Deppem – *Temné stíny*, kosmonaut ve vesmíru, tlustý chlápek na trůnu. Stále je na co se dívat, ať jste tam poprvé, nebo už z vás je štamgast.

Když vás po třetím řezaném pivu přepadne hlad, k mání jsou kromě utopenců i třeba nachos s domácí salsou, chleba se škvarkovou pomazánkou nebo polévka dle denní nabídky. Pro ty, kteří jsou i v postapokalyptických časech vybíraví a odmítají jíst maso, je zde nakládaný hermelín a hummus s pita chlebem.

Duende je bar, do kterého se budete stále vracet, i když

si nebudete vlastně úplně jistí proč – je tu narváno, zakouřeno, hlučno. Asi je to tím, že nejde o jeden z těch moderních čistoučkových podniků, kde je všechno jen černobíle sterilní a kde kafe stojí osmdesát korun. Je to místo s atmosférou a historií. A navíc jen zde najdete v nabídce „wifi jako od maminky“.

Radka Jančová
II. ročník
Literární tvorba

PhDr. Michaela Bečková, Ph.D.
Interpretace klíčových děl moderní
literatury

BcA. Lenka Hniličková
Referentka studijního oddělení

U mě to na celé čáře vyhrává právě ten, co běží teď na jedničce. Tedy, on moc neběhá – vlastně neběhá vůbec. Sic má nohy, sám neudělá ani krok. Má je totiž z nefalšované trpasličí sádry. Ale cestuje hodně, a že toho za sebou natropí – jednou někdo zčerná a pak zase zmizí dům pro seniory. Stačí totiž jenom zmáčknout čudlík, co má místo pupíku, a vyslovit, co si přejete. Nevím, jak ostatním, ale mně by se zrovna takový hodil. Ale s tím přáním opatrně, nechceme seniory připravit o jejich domovy, ne?

Nejoblíbenější trpaslík je vždy sedmý. Sedmička je tak nějak tradičně šťastné číslo, snad proto se i moje sympatie obrací k malému muži, jenž stojí sedmý v řadě. Sedmý trpaslík ví, že poslední budou první a první budou poslední. Nicméně tuto skutečnost si uvědomuje i první, druhý, třetí, čtvrtý, pátý i šestý trpaslík, tudíž se každý z nich chce podvědomě dostat na sedmou čili poslední pozici. Sedmá pozice se neustále mění, je tedy nemožné zjistit, který je na sedmé metě. Jistotu poskytuje pouze červená čepička, protože tu na sedmém místě vidíme vždy. Nejoblíbenější trpaslík je tedy ČERVENÝ.

Šmudla. Čekali byste. Protože vám ho nejspíš bylo kdysi líto, jak chudák chodil ve vytahaném triku a ostatní mu vždycky utekli a on je neohrabaně dobíhal. Roztomilý? Prdlajs. Žádný. Já se narodila po jednom bratrovi a třech bratrancích, o zděděných vytahaných hadrech a nestíhání delších nohou něco vím. Ta potvora ušmudlaná byla šikanovaná právem, vždyť se jako jediná ze sedmi o to usilujících chlapů dostala každý den Sněhurce pod sukni. Ale oni tu holku nakonec využívali všichni, co si budem povídat. Co je malé, to je milé. To může platit u štěňátek, dětí či Aničky z druhého ročníku, ale ne u trpaslíků. Můžou být roztomilí, ale jde z nich strach. I z těch sádrových. A proto se obklopuji velkými přáteli. 171 cm a výš.

„Jaký je váš OBLÍBENÝ TRPASLÍK a proč?“

JAK TO BYLO S... 451° Fahrenheita!

Lenochův žalm

„Za čím se ženeme, ptám se sám sebe —
drápat se nahoru, pak spadnout na zem.
Hospoda? Parlament? Či spíše Nebe?
Vždyť je to jedno, někam se vlezem!“

Magisterský

„Kdekdo titulem se ohání,
však každý druhý blbec.
To já chci spíš vzdělání...
Tak s titulem je konec!“

Michal Beck

DOBRÁ ČEŠTINA

www.dobracescina.cz

Dobrá čeština sdružuje autory a redaktory, kteří chtějí psát dobře česky a pomáhat i všem ostatním, kteří usilují o totéž.

Chcete-li mít jistotu, že vaše texty budou mít náležitou úroveň a styl, že vzbudíte pozornost a respekt těch, jimž jsou určeny, a především – že jimi vyjádříte to, co chcete, využijte našich služeb.

Nabízíme

Opravy textu

základní gramatická, pravopisná a typografická korektura

Úpravy textu

kromě opravy textu i jeho očištění od formulačních nedostatků, šroubovaných vět, nadbytečných slov, od automatismů, klišé a nezáměrného opakování. Cílem je upravit text po stránce lexikální, větné, kompoziční i stylové do kultivované podoby

U knih, publicistických či odborných textů patří k úpravám i strukturování na kapitoly a volba vhodných titulků či mezititulků

Ověřování informací, reálií a citací

v textech, které obsahují osobní a zeměpisná jména, názvy institucí či reálie ze specializovaných nebo cizojazyčných oblastí (zejména v překladech) je potřeba ověřit a sjednotit jejich grafickou a pravopisnou podobu na základě platných norem či věrohodných zdrojů

Přepis textu

nabízíme elektronický přepis strojopisu, rukopisu, audionahrávky či videozáznamu

Překlad textu

překládáme z angličtiny do češtiny (komerční i odborné texty) a ve spolupráci s rodilými mluvčími též kratší texty z češtiny do angličtiny (abstrakty, resumé apod.)

Tvorbu textu na míru

potřebujete-li text určitého žánru, který neumíte sami vytvořit, ale máte jasnou představu o jeho funkci, smyslu a rozsahu i potřebné podklady, napíšeme ho

kontakt

www.dobracescina.cz

info@dobracescina.cz

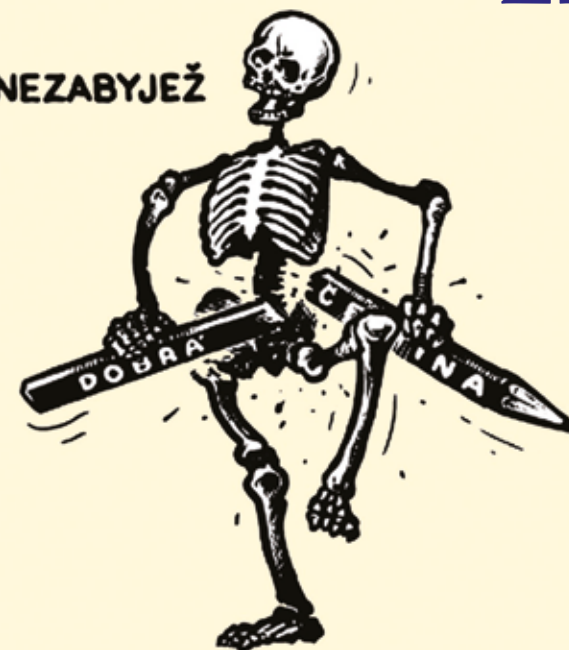
733 669 340

LITERÁRNÍ BAŠTA

www.dobracescina.cz/basta

Fejtónky, literární recenze, ukázky knih i zprávy
v samostatných rubrikách

NEZABYJEŽ

Dobrá kniha

Moje řeč

Doktorky radí

Dobré zprávy

Dobrá pasáž

Nedělnička

„Je potřeba
jistě **lenosti**
k plnému
ocenění
života.“

— Karel Čapek

(S Povstalcem se lenoší nejlépe)

V Š K X